

Gjøvik 08. september 2025

Avlings- og kvalitetsprognoser for poteter 2025

Det er i år tatt ut 108 prøver. Prøvene er tatt hos matpotetdyrkere i de distriktene som betyr mest for potetdyrkinga her i landet. Som tidligere år er det de respektive regionavdelingene i Norsk Landbruksrådgiving som tar ut prøvene. Resultatene blir sammenstilt av HOFF SA. Arbeidet blir utført på oppdrag og med finansiering fra Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS), avdeling Avsetningstiltak. Prøvegravingene er utført i uke 35. Av de 108 prøvene er det tatt ut 12 prøver i Mandel og 7 prøver i småpotet, som omtales i egne avsnitt, i tillegg til 89 prøver i sortene Asterix, Beate, Fakse, Folva, Kerrs Pink, Nansen, Pimpernel, Undset (ny i 2025) og Van Gogh.

Årets avlingsprognose viser at vi på landsbasis forventer 24 % lavere avling i år sammenlignet med 2024. Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2024 forventer vi 5 % lavere avlingsmengde denne sesongen. Alle beregninger er utført med forutsetningen om at potetarealet i 2025 er det samme som i 2024. Et annet usikkerhetsmoment vil som alltid være hvor mye plantene fortsetter å vokse, noe som i hovedsak er avhengig av ytre faktorer som klima, angrep av skadegjørere og næringstilgang. På gravetidspunktet hadde hele 79% av åkrene fortsatt grønt ris, mot 58 % i 2024. Det betyr at bare 21 % av åkrene hadde ris som enten var knust, knust og sprøytet eller bare sprøytet med vekstavslutningsmiddel. 25 % av åkrene var ikke vannet.

Matkvaliteten er oppgitt som prosent salgbar andel (klasse 1 potet). Kvaliteten er lik denne sesongen sammenlignet med i fjor, og på gravetidspunktet er behovet for utsortering i gjennomsnitt for hele landet vurdert til 6 %. Årsakene til utsortering er i hovedsak vorteskurv, svartskurv, flatskurv, misform, vekstsprekk og grønne knoller. Flere av partiene har knoller med krakelert skall. Dette regnes ikke som en kvalitetsfeil, og kommer under varme og tørre vekstbetingelser. I tillegg er det observert noe stengelrâte/blautrâte i noen få prøver. Dermed er det knyttet noe usikkerhet til lagerkvaliteten for disse potetpartiene.

På Østlandet forventer vi lavere avlinger denne sesongen, og noe mindre knoller sammenlignet med i fjor. Flere av potetpartiene flasser, noe som tyder på at de fortsatt er i god vekst. Noen partier har noe misform, og andre viser krakelering. Matkvaliteten viser omtrent samme kvalitet i år. I Trøndelag forventer vi betydelig lavere avlinger i år med mye små knoller, og litt lavere kvalitet enn forrige år. Flere partier viser umodne knoller som er lyse i skallet og med noe krakelering. På Sør-Vestlandet forventer vi noe lavere avlinger i år sammenlignet med i fjor og med lavere kvalitet. I Troms er potetene fortsatt umodne, og vi kan forvente lavere avlinger og litt lavere matkvalitet i år. I Sunndalen er avlingene betydelig lavere med mer små knoller, men med bedre kvalitet.

For Mandel forventer vi lavere avling og noe mindre knoller sammenliknet med 2024. Kvaliteten ser ut til være noe lavere med flere typer skurv, misform og blåfarging, og flere partier var fortsatt i god vekst. Småpotetavlingene ser ut til å være bra i år. Graving i småpotet startet i 2024, og vi har derfor lite sammenlikningsgrunnlag.

Prøvetakinga er utført slik at 2,5 m² er gravd opp på 4 forskjellige plasser hos hver produsent (til sammen 10 m²). Målet er å velge ut 4 representative plasser i en åker hos hver produsent. I disse kriteriene ligger det visse begrensninger som gjør at vi ikke må stole for mye på de absolutte tallene som blir presentert i denne rapporten, men tallene gir en god pekepinn på hvor nivået vil ligge. Det er viktig å være klar over at de utregnede dekaravlingene som framkommer på denne måten alltid vil være høyere enn middelavlinga på samme tidspunkt for hele åkeren hvor bl.a. sprøytespor, «vatningsveier» og kanteffekter reduserer avlinga.

Rapporten gir først en kort oversikt over antall graveprøver som er tatt ut i forskjellige distrikt og i forskjellige sorter (tabell 1), og tidsrommet disse er utført (tabell 2). Tabell 3 gir en oversikt over totalavling, størrelsesfordeling og matkvalitet for hvert av distriktene, mens tabell 4 gir oversikt over avling og størrelsesfordeling for hver sort, landet sett under ett. Tabellene 5 - 12 viser det samme fordelt på de ulike distriktene. Tabell 13 og 14 viser sammenfattede tall for Mandel og småpotet. I tabellene 15 og 16 er det gjort en enkel beregning for å anslå totalt potetkvantum i Norge etter innhøsting i 2024. Denne beregningen er ikke eksakt, da det er benyttet fjorårets potetareal (som er det siste tilgjengelige). Tallene i tabellen tar ikke hensyn til arealer som av ulike grunner vil gå tapt på grunn av tørke, drukning eller sjukdomsangrep.

I noen sorter og distrikter er det tatt ut få prøver, som igjen fører til at avlingsprognosene i disse områdene blir usikre. Denne usikkerheten utjevner seg ved prøvegravinger i samme sort hos samme produsent gjennom flere år.

Halvor Alm, Fagsjef potet, HOFF SA
Borghild Glorvigen, Fagkoordinator potet, Norsk Landbruksrådgiving

Tabell 1. Antall prøver fordelt på sorter og distrikter.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøs- omr.	Oslo- fjordomr.	Romerike	M & R	Troms	Nord- land	Sum prøver
Nansen	2	1	2	1	2					8
Beate	2		4							6
Pimpernel	2		2		3					7
Asterix	5		7	7	9	4	3	2		37
Folva	3	1	5	2	3					14
Kerrs Pink		2		5						7
Fakse		3		2	2					7
Undset			1	1						2
Van Gogh								2		2
Mandel	2 ²			7 ¹				1	2	12
Celandine			1	1						2
Cerisa				1						1
Anouk			1							1
Jacky			1							1
Paris					1					1
Sum	16	7	24	27	20	4	3	5	2	108

¹Prøvene er tatt i ¹Gudbrandsdalen (2), ¹Østerdalen (5) og ²Oppdal (2).

Tabell 1 viser antall prøver som er tatt i forskjellige sorter i ulike distrikter. Det er tatt ut totalt 108 prøver. Det er tatt ut graveprøver i de matpotetsortene som er mest representative i de ulike distriktene.

Tabell 2. Tidsrom for uttak av graveprøvene.

Sort	Tr.lag	Jæren	Solør/ Odal	Mjøs- omr.	Oslofjord -omr.	Romerike	M og R	Troms	Nord- land
Nansen	25.8	26.8	25.8	26.8	28.8				
Beate	25.8		25.8						
Pimpernel			25.8		25.-28.8				
Asterix	25.8		25.8	25.-27.8	25.-28.8	25.8	27.8	28.8	
Folva	25.8	26.8	25.8	26.-27.8	27.-28.8				
Kerrs Pink		28.8		25.8					
Fakse		26.8		27.8	25.-26.8				
Undset			26.8	26.8					
Van Gogh								28.8	
Mandel	26-28.8			26.-27.8				28.8	26.8
Celandine			25.8	26.8					
Cerisa				27.8					
Anouk			25.8						
Jacky			29.8						
Paris					27.8				

Dato for prøvegravingene vises i tabell 2. Prøvegravingene er utført i uke 35, samme ukenummer som tidligere, og kan direkte sammenlignes med prognosene fra foregående år.

Tabell 3. Avling, størrelse og kvalitet i de ulike distriktene. Middel for alle sorter (unntatt Mandel og småpotet).

Område	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Trøndelag						
2002 - 2020	3 759	21	32	38	9	4,4
2021	4 021	22	43	29	7	84,9
2022	3 878	15	45	34	6	92,2
2023	3 782	17	46	34	3	93,4
2024	4 810	16	41	35	8	94,2
2025	2 740	45	39	16	0	90,1
Jæren						
2002 - 2020	4 275	12	35	37	16	4,3
2021	5 310	13	37	36	14	83,9
2022	5 336	9	36	39	16	94,1
2023	4 591	8	32	43	17	95,0
2024	5 334	12	36	39	12	94,7
2025	4 801	12	38	38	12	90,0
Solør-Odal						
2002 - 2020	3 422	22	46	28	4	4,2
2021	3 984	16	42	37	4	87,4
2022	4 316	21	45	30	4	87,1
2023	4 187	16	47	33	4	88,5
2024	4 556	16	49	31	3	97,6
2025	3 749	27	53	18	2	95,9
Mjøsomr.						
2002 - 2020	3 752	10	32	39	18	3,8
2021	3 958	12	24	52	12	87,1
2022	4 528	12	25	42	21	86,7
2023	3 895	12	32	44	12	94,7
2024	4 313	8	33	39	21	97,8
2025	4 268	12	44	34	9	98,3
Oslofjordomr.						
2002 - 2020	4 208	17	51	28	4	4,1
2021	3 852	18	55	26	1	91,3
2022	4 368	14	46	32	8	82,9
2023	3 992	17	54	25	4	87,9
2024	4 556	18	54	26	2	84,3
2025	4 474	16	51	30	4	89,7
Romerike						
2012 - 2020	3 870	22	48	28	3	4,2
2021	4 080	17	43	37	3	93,0
2022	4 361	21	37	37	4	98,5
2023	4 361	22	38	36	4	72,7
2024	4 895	19	55	24	2	90,0
2025	4 153	22	51	24	2	95,8
Møre og Romsdal						
2018-2020	4 367	11	43	39	8	4,5
2021	3 766	10	49	36	4	93,0
2022	3 265	10	38	45	6	90,1
2023	3 542	10	42	40	8	87,0
2024	5 434	11	32	54	3	92,7
2025	2 612	63	34	3	0	95,3
Troms						
2006 - 2020	2 333	29	35	29	6	4,8

2021	2 663	18	31	37	3	97,8
2022	2 595	17	59	23	1	98,5
2023	3 095	14	49	34	2	97,5
2024	3 013	27	53	21	0	97,8
2025	2 323	32	51	15	1	96,8

¹ Skala 1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

Kvalitetskontroll

Etter sortering av de fire delprøvene (fra hver graveprøve), tas det ut poteter fra salgbar størrelse. For matpotet blir kvalitetskontrollen utført på poteter i størrelsen 40-60 mm, for Mandel 25-120 g og for småpotet 25-40 mm. Kvalitetskontrollen blir utført på ca. 8-10 kg (4 prøver à 2-3 kg).

Potetene blir vurdert som:

1. % salgbar andel (klasse 1 potet).
2. % ikke salgbar andel. I de prøvene hvor den salgbare andelen er lavere enn 95% blir det notert årsaker til nedklassifisering av potetene (grønne poteter, misform, skurv, råte, vekstspekk etc.)

I Trøndelag er avlingsnivået det nest laveste nivå som noen gang er registrert siden 2002, bare i 2015 ble det registrert lavere. Størrelsesfordelinga tyder på at det er ekstremt mye små knoller i år, og at åkrene bør stå lengre for å øke avling i salgbar størrelse. Den ytre matkvaliteten er noe lavere enn i fjor. Det er først og fremst skurv som er viktigste feil, men det er også registrert misform. Flere av partiene med rødskallede poteter viser en lysere skallfarge enn normalt. I tillegg registreres det mye krakelering av skallet i Trøndelag.

På Jæren er avlingsnivået ca 500 kg/daa lavere enn i fjor, men ligger over gjennomsnittet for 2002-2020. Knollfordelinga viser at det er jevn fordeling i fraksjonene, og omtrent likt som gjennomsnittet for 2002-2020. Den ytre matkvaliteten er vurdert til å være litt lavere i år sammenlignet med i fjor. De viktigste feilene som er registrert er flere typer skurv og vekstsprekker.

I Solør/Odal-distriktet er det registrert et avlingsnivå som er 800 kg/daa lavere i år sammenlignet med i fjor. Sammenlignet med gjennomsnittet fra 2002-2020 er avlingsnivået litt høyere. Knollfordelinga viser at det er betydelig mer knoller under 50 mm sammenlignet med både 2024 og gjennomsnittsfordelinga over år, og at åkrene bør stå lengre for å øke avling i salgbar størrelse. Den ytre matkvaliteten er lavere enn i fjor, men veldig høy allikevel. Årsaker til utsortering er først og fremst ulike skurv, grønne knoller, misform og noe stengelrâte.

I Mjøsområdet er avlingsnivået over gjennomsnittet for 2002-2020, og bare litt lavere enn i fjor på samme tidspunkt. Knollfordelinga viser en større andel av knollene er i størrelsen < 50 mm enn det som er normalt i dette området. Den ytre matpotetkvaliteten er god og blir vurdert omtrent som i fjor. De viktigste årsakene til utsortering er flassing, skurv, vekstspekk og misform. Det er funnet blautrâte i en av prøvene.

I Oslofjordområdet ligger avlingsnivået bare litt lavere enn i fjor på samme tidspunkt. Størrelsesfordelinga viser omtrent den samme fordelinga som i fjor. Den ytre matkvaliteten er høyere enn i fjor. Feilene som vil gi utsortering er flere typer skurv (spesielt flatskurv og vorteskurv) og noe misform.

På Romerike kan vi forvente en del lavere avlinger dette året, men det ligger fortsatt høyere enn gjennomsnittet for 2012-2020. Knollfordelinga viser at det er omtrent lik sammenlignet med i fjor. Den ytre matkvaliteten er betydelig høyere enn i fjor. Feilene som er observert er skurv og grønne knoller. I tillegg er det funnet stengelrâte i to av de fire prøver.

I Møre og Romsdal er avlingsnivået omtrent halvparten av i fjor, og det laveste som er registrert siden avlingsprognosene startet i 2012. Knollstørrelsen viser at det er ekstremt små knoller i år, og at åkrene bør stå lengre for å øke avling i salgbar størrelse. Matkvaliteten vurderes som høyere enn i fjor. Utsorteringsårsakene er litt flatskurv, litt kolv og krakelering av skallet.

I Troms er avlingsnivået lavere enn i fjor, og omtrent som gjennomsnittet for 2006-2020. Knollene er ganske små, og omtrent som i fjor. Den ytre matkvaliteten er meget god, og litt lavere enn i fjor. Det er flassing og noe skurv som drar kvaliteten ned.

Tabell 4. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet for hver sort. Middel for alle distrikter.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Nansen						
2018-2020	4 401	15	41	35	10	4,1
2021	4 739	17	38	38	7	91,6
2022	5 042	16	40	38	6	93,8
2023	5 256	12	36	43	9	95,4
2024	5 400	12	41	39	8	97,6
2025	4 287	26	51	21	2	97,6
Beate						
2002 - 2020	3 614	25	42	28	5	4,0
2021	3 467	23	42	31	5	85,3
2022	3 932	16	42	35	7	81,7
2023	3 932	18	46	31	5	81,2
2024	4 303	20	48	31	1	97,8
2025	3 046	39	46	15	0	93,7
Pimpernel						
2002 - 2020	3 118	26	44	26	4	4,3
2021	3 163	20	49	29	2	89,6
2022	3 344	19	45	29	7	90,4
2023	3 165	21	57	20	1	93,5
2024	3 682	22	53	22	3	95,1
2025	2 874	40	43	16	1	95,7
Asterix						
2002 - 2020	3 916	15	44	34	8	4,1
2021	3 948	15	44	36	5	85,3
2022	3 907	16	45	33	6	87,8
2023	3 762	16	48	34	3	89,6
2024	4 632	16	50	30	5	92,6
2025	3 664	27	50	20	2	94,9
Folva						
2003 - 2020	4 280	12	36	38	14	4,0
2021	4 630	13	37	41	9	85,5
2022	4 695	14	39	38	9	85,9
2023	4 518	13	45	38	5	91,0
2024	5 483	10	39	41	10	93,5
2025	4 483	17	44	33	6	86,8
Kerrs Pink						
2002 - 2020	3 311	13	34	37	16	4,0
2021	3 539	12	25	45	17	81,0
2022	4 366	11	23	37	29	90,6
2023	3 329	12	30	37	20	95,3
2024	3 700	9	27	37	28	95,6
2025	3 848	13	40	37	10	95,3
Fakse						
2010-2020	4 800	14	36	38	13	4,3
2021	4 990	19	38	35	8	86,5
2022	5 022	13	30	37	20	82,9
2023	4 824	11	33	41	15	92,4
2024	5 125	16	45	33	5	93,0
2025	5 281	12	42	39	7	90,6
Undset						
2025	3 257	22	69	9	1	99,0
Van Gogh						
2010-2020	2 368	32	46	20	2	4,8
2021	2 300	28	56	14	2	99,0

2022	2 450	9	62	29	1	98,5
2023	3 355	9	46	41	4	97,0
2024	2 935	23	56	22	0	97,5
2025	2 405	23	51	24	2	96,0

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

Tabell 4 viser “Landsoversikten” for alle sortene, unntatt Mandel og småpotet som presenteres i eget avsnitt.

Settepotetene for tre av Asterixpartiene på Østlandet har i 2025 hatt spireproblemer. Poteter fra disse partiene vil gi lavere avling enn forventet. Tre slike partier er med i årets prøvegraving.

Vi kan forvente lavere avling i alle sortene sammenlignet med 2024, unntatt i Fakse og Kerrs Pink. I sortene Asterix, Beate, Nansen, Pimpernel og Folva er det nesten 1000 kg mindre avling enn på samme tidspunkt i fjor. Samtidig må vi huske at fjorårets tall var veldig høye. Sammenlikner man med gjennomsnittlig avling 2002-2020 ligger Fakse, Folva, Kerrs Pink over i avling.

Vi kan også se at det jevnt over i alle sorter er mer avling i fraksjonene under 50 mm. Ofte vil det si at åkrene bør stå lengre for å få økt knollstørrelsen.

Den ytre matpotetkvaliteten er omtrent som i fjor i alle sortene, unntatt i Folva og Fakse som har lavere kvalitet. Av kvalitetsfeil som er dominerende er det vekstrelaterte skader som ulike typer skurv (flatskurv, svartskurv eller vorteskurv), misform og vekstsprekk som dominerer. Noen registreringer av blautråte er gjort i år også, men langt færre enn i et normalår.

I tabellene 5-14 er det vist detaljer for ulike sorter og distrikter.

TRØNDELAG

Tabell 5. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Trøndelag.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Beate						
2002 - 2020	3 805	26	33	33	9	4,3
2021	3 311	35	47	14	3	85,0
2022	3 397	19	45	32	3	82,5
2023	3 338	15	48	34	3	94,6
2024	4 275	24	50	26	0	96,0
2025	2 506	52	42	6	0	91,5
Pimpernel						
2002 - 2020	3 097	32	31	34	4	4,4
2021	2 921	43	48	9	0	92,5
2022	2 886	16	59	25	0	92,5
2023	2 535	26	62	12	0	97,0
2024	2 762	41	54	4	0	97,0
2025	2 148	71	26	3	0	98,5
Asterix						
2004 – 2020	3 936	18	36	40	7	4,5
2021	3 999	12	46	36	7	84,0
2022	3 667	18	50	29	3	95,0
2023	3 352	15	48	34	3	94,6
2024	5 053	9	41	40	10	94,4
2025	2 337	44	41	15	0	97,6
Folva						
2004 - 2020	4 408	16	20	49	15	4,3
2021	4 564	19	43	28	10	80,0
2022	4 504	10	37	39	14	93,5
2023	4 348	11	35	47	7	93,0
2024	5 542	7	26	47	21	87,7
2025	3 035	24	40	35	1	65,0
Nansen						
2018-2020	4 782	14	36	38	11	4,3
2021	4 836	31	39	28	3	88,5
2022	4 996	10	36	45	9	97,0
2023	5 698	15	39	44	2	97,0
2024	5 684	12	41	44	2	99,0
2025	4 132	44	42	14	0	99,5

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

Tallene viser at vi i Trøndelag kan forvente veldig lave avlinger i alle sorter sammenlignet med i fjor. Det er registrert hele 2700 kg lavere avling i Asterix.

Størrelsesfordelinga viser at det i alle sorter er veldig mye små knoller under 50 mm i år. Og det sies at åkrene er 2-3 uker etter normalåret i utvikling. Noen åkre står fortsatt i blomstring.

Den ytre matpotetkvaliteten er vurdert som høy, unntatt i Folva hvor det er registrert mye skurv. Feilene det trekkes for er skurv og misform, samt mye krakelering av skallet.

JÆREN

Tabell 6. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Jæren.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Folva						
2003 - 2020	4 368	11	36	38	15	4,3
2021	5 915	11	38	37	14	94,2
2022	5 160	10	44	33	13	95,0
2023	4 260	12	44	38	6	95,0
2024	6 660	6	26	46	22	90,0
2025	5 585	8	26	37	30	85,0
Kerrs Pink						
2006 - 2020	3 705	14	34	35	16	4,3
2021	4 210	12	32	37	19	81,6
2022	4 655	10	31	31	28	92,0
2023	3 495	11	30	43	16	95,0
2024	3 616	17	37	35	10	92,0
2025	3 878	19	42	30	10	90,0
Fakse						
2010-2020	4 922	13	33	38	16	4,5
2021	5 640	14	40	35	11	78,6
2022	5 405	7	35	46	12	95,0
2023	4 992	6	28	45	21	95,0
2024	5 542	14	42	38	6	98,7
2025	5 367	11	41	40	9	90,0
Nansen						
2022	6 665	13	38	37	12	95,0
2023	5 910	5	35	45	15	95,0
2024	6 825	7	29	44	21	93,0
2025	4 165	6	35	48	11	95,0

¹ Skala 1-5 tom. 2020, % salgbart fom. 2021.

Det ligger an til lavere avlinger i alle sortene, unntatt i Kerrs Pink sammenlignet med i fjor. Men avlingstallene er allikevel høyere enn gjennomsnittstallene for perioden 2002-2020 denne sesongen. Knollfordelingen viser at vi kan forvente omtrent samme størrelsesfordeling som i fjor.

Matpotetkvaliteten vurderes som litt høyere i Nansen dette året, og lavere i de andre sortene sammenlignet med i fjor. Det er flere typer skurv og vekstsprekk som er feilene som er registrert.

SOLØR-ODAL

Tabell 7. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Solør-Odal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Beate						
2002 – 2020	3 370	28	46	24	3	4,2
2021	3 535	16	39	39	6	85,5
2022	4 199	15	40	37	9	81,3
2023	4 229	16	43	35	7	79,8
2024	4 317	17	46	34	2	98,8
2025	3 317	33	47	19	0	94,8
Pimpernel						
2002 - 2020	3 305	31	52	16	1	4,5
2021	2 805	19	44	34	3	87,0
2022	3 385	30	51	18	1	96,7
2023	3 206	20	53	25	2	93,3
2024	4 230	14	50	30	6	99,3
2025	2 517	43	51	6	0	96,5
Folva						
2004 - 2020	3 989	15	43	35	8	4,0
2021	4 258	14	38	44	5	79,2
2022	4 401	19	41	35	5	74,8
2023	4 543	15	50	32	3	88,6
2024	4 886	13	44	37	6	94,2
2025	4 583	19	48	27	6	95,4
Asterix						
2004 - 2020	3 568	19	49	28	5	4,1
2021	4 284	18	47	32	3	93,1
2022	4 510	22	49	26	3	90,0
2023	3 876	18	50	31	1	88,9
2024	4 273	21	57	22	0	97,9
2025	3 557	26	58	15	0	95,1
Nansen						
2018-2020	4 136	22	44	32	2	4,5
2021	4 604	13	41	39	6	90,7
2022	4 807	23	41	32	4	99,0
2023	5 345	10	33	47	10	94,3
2024	5 309	11	42	41	6	99,3
2025	4 696	20	57	22	1	99,5

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

I Solør-Odal kan det forventes lavere avling i alle sortene sammenlignet med fjoråret, men ikke så stor forskjell fra gjennomsnittet. Størst avlingsnedgang er det registrert i Pimpernel, mens Asterix og Beate ligger omtrent på gjennomsnittsavling siden prøvegravingene startet. Folvaavlingene er også lavere enn i 2024, men fortsatt høye. Knollfordelinga viser at vi kan forvente noe flere små knoller under 50 mm i alle sortene. For Pimpernel ligger nesten halve avlinga i understørrelsen (< 40 mm) på gravetidspunktet, men også Asterix og Beate har mye små knoller. Åkrene bør her få stå å vokse litt lengre for å øke knollstørrelsen.

Den ytre matkvaliteten vurderes som lavere i Beate, Pimpernel og Asterix sammenlignet med i fjor. Det er generelt lite kvalitetsfeil å finne, men flere typer skurv, misform og grønne knoller er feilene som er registrert. I tillegg er det to prøver med stengelrâte.

MJØSOMRÅDET

Tabell 8. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Hedemarken og i Oppland.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Kerrs Pink						
2002 - 2020	3 285	11	32	40	17	3,8
2021	3 270	12	22	49	17	80,8
2022	4 250	12	19	39	30	90,0
2023	3 262	13	31	35	22	95,4
2024	3 733	5	23	37	35	97,0
2025	3 836	10	40	40	10	97,4
Fakse						
2023	4 591	11	40	42	7	96,5
2024	5 189	14	48	31	7	98,5
2025	5 631	12	41	43	4	98,0
Folva						
2003 - 2020	4 135	7	34	38	21	3,7
2021	4 441	14	33	45	9	95,0
2022	5 221	9	25	49	16	97,5
2023	4 446	8	34	50	7	97,0
2024	5 828	4	28	56	13	100
2025	4 932	12	48	33	7	98,5
Asterix						
2004 - 2020	3 784	10	37	39	15	3,9
2021	3 917	12	23	55	11	85,1
2022	4 487	10	27	44	20	80,9
2023	3 956	11	30	53	6	93,7
2024	4 614	8	37	40	15	98,7
2025	4 378	13	44	33	10	98,9
Nansen						
2018-2020	3 949	6	41	36	17	4,3
2021	4 817	13	23	50	15	95,0
2022	4 743	21	31	42	6	98,0
2023	4 505	18	36	34	12	95,5
2024	2 880	11	31	33	25	95,0
2025	2 586	25	57	16	2	98,0
Undset						
2025	3 285	21	70	8	1	99,0

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

I Mjøsområdet kan vi forvente høyere avling i Kerrs Pink og Fakse sammenlignet med i fjor, og lavere i Folva, Asterix og Nansen. Det er kun ei prøve i Nansen og Undset.

Knollfordelinga viser at vi kan forvente noe flere små knoller under 50 mm i år, og åkrene kan med fordel stå litt lengre med grønt ris.

Den ytre matpotetkvaliteten er på høyde med i fjor i alle sorter. Feilene man finner er flassing, misform, larvegnag og vekstsprekk. Flassing er ganske utbredt i prøvene, og antyder at potetene ikke er modne på gravetidspunktet. Det er helt vanlig i dette området. Det er også observert blautråde i to prøver, som gjør lagringskvaliteten usikker i disse partiene.

OSLOFJORDOMRÅDET

Tabell 9. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Vestfold og Østfold.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Asterix						
2002 - 2020	4 147	17	53	27	3	4,2
2021	3 716	16	58	25	1	90,3
2022	4 441	15	53	30	2	85,0
2023	3 825	17	62	21	1	88,8
2024	4 674	18	61	20	1	83,3
2025	4 381	17	58	25	1	89,1
Folva						
2004 - 2020	4 877	12	41	38	9	3,8
2021	4 241	7	50	38	4	91,3
2022	5 319	8	57	34	1	94,4
2023	5 231	12	60	27	1	87,0
2024	6 046	10	51	37	2	96,0
2025	5 405	10	43	44	4	87,5
Pimpernel						
2012 - 2020	3 573	21	57	20	1	4,5
2021	3 644	18	51	28	2	92,1
2022	3 543	12	35	39	15	84,6
2023	3 544	20	58	20	2	91,3
2024	3 746	19	54	26	1	89,7
2025	3 597	18	49	30	3	93,3
Fakse						
2014 - 2020	4 844	17	41	35	8	4,1
2021	4 237	36	45	18	1	94,0
2022	4 900	18	23	24	34	65,5
2023	4 805	20	34	34	12	84,5
2024	4 438	22	47	28	2	79,0
2025	4 802	13	44	35	8	84,0
Nansen						
2018-2020	6 093	11	46	35	9	5,0
2021	4 791	11	55	33	0	94,0
2022	4 777	11	49	37	3	80,0
2023	-	-	-	-	-	-
2024	6 200	18	58	24	1	97,0
2025	4 946	23	61	15	0	95,0

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

Sammenlignet med i fjor kan det forventes lavere avlinger i alle sorter, unntatt i Fakse, som ser ut til å ligge på gjennomsnittsavling. Asterix og Pimpernel ligger omtrent på nivå med gjennomsnittsavlingene, mens Folva ligger godt over gjennomsnittsavlingen for perioden med avlingsprognoser i området. Knollfordelinga viser at det kan forventes omtrent lik størrelsesfordeling i år som i fjor.

Den ytre matkvaliteten er vurdert som lavere i Folva og Nansen enn i fjor, og høyere i Asterix, Pimpernel og Fakse. Feilene som drar ned er ulike typer skurv, noe misform og grønne knoller. Det er i år ikke funnet knoller med blautråde.

ROMERIKE

Tabell 10. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet på Romerike.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Asterix						
2012 – 2020	3 870	22	48	28	3	4,2
2021	4 080	17	43	37	3	93,0
2022	4 361	21	37	37	4	72,7
2023	4 361	22	38	36	4	72,7
2024	4 895	19	55	24	2	90,0
2025	4 153	22	51	24	2	95,8

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

På Romerike kan det forventes lavere avling i år sammenlignet med i fjor, men over gjennomsnittet for 2012-2020.

Knollfordelinga viser at det kan forventes omtrent samme størrelsesfordeling som tidligere år.

Den ytre matkvaliteten er vurdert som betydelig bedre i år enn i fjor. Det er skurv og grønne knoller som er årsaken til utsortering. I tillegg er det registrert stengelråte i to prøver, som gjør lagringskvaliteten usikker i disse partiene.

MØRE OG ROMSDAL

Tabell 11. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Møre og Romsdal.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Asterix						
2018-2020	4 367	11	43	39	8	4,5
2021	3 766	10	49	36	4	93,0
2022	3 265	10	38	45	6	90,1
2023	3 542	10	42	40	8	87,0
2024	5 434	11	32	54	3	92,7
2025	2 612	63	34	3	0	95,3

¹ Skala1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

I år kan det forventes betydelig lavere avling enn i fjor i dette området. Det er registrert under halv avling. Knollfordelinga viser at det er ekstremt mye små knoller i fraksjonen < 40 mm. Også i dette distriktet bør åkrene stå grønne lengre.

Den ytre matkvaliteten er vurdert høyere enn i fjor. Det lille av kvalitetsfeil som er registrert er skurv og larvegnag, samt krakelering av skallet.

TROMS

Tabell 12. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Troms.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 40 mm %	40-50 mm %	50-60 mm %	> 60 mm %	Salgbart % ¹
Van Gogh						
2010 - 2020	2 196	29	29	34	8	4,8
2021	2 300	28	56	14	2	99,0
2022	2 450	9	62	29	1	98,5
2023	3 355	9	46	41	4	97,0
2024	2 935	23	56	22	0	97,5
2025	2 405	23	51	24	2	96,0
Asterix						
2022	2 740	24	56	18	2	98,5
2023	2 835	19	52	28	1	98,0
2024	3 090	31	51	20	0	98,0
2025	2 240	42	52	7	0	97,5

¹ Skala 1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

I Troms er avlingsnivået lavere i begge sortene denne sesongen sammenlignet med i fjor. Andelen små knoller under 50 mm er omtrent som i fjor i Van Gogh, mens Asterix har en stor andel av knollene i < 40 mm.

Den ytre matkvaliteten er som alltid meget god, og det vurderes at den er litt lavere i år sammenlignet med i fjor. Det er flatskurv og flassing som er årsaker til noe utsortering.

Mandel

Tabell 13. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Mandel.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 25 g %	25-75 g %	75-120 g %	> 120 g %	Salgbart % ¹
Mandel						
2016-2020	2 674	14	61	21	4	4,2
2021	2 995	9	65	21	5	83,0
2022	2 885	13	63	20	5	80,8
2023	2 815	14	59	23	5	94,9
2024	3 132	9	64	22	6	91,1
2025	2 278	15	65	16	4	89,9
2025						
Gudbr.dalen	2 144	12	51	27	10	98,0
Oppdal	2 625	13	69	13	5	53,5
Nordland	1 475	18	70	12	1	92,5
Troms	1 420	20	71	6	3	95,0
Østerdalen	2 685	14	65	18	4	99,2

Merk sorteringsgrensene.

¹ Skala 1-5 tom. 2019, % salgbart fom. 2020.

Det er tatt én prøve i Troms, to prøver i Nordland, fem i Østerdalen, to i Gudbrandsdalen og to på Oppdal.

Totalavlinga i år er lavere enn i fjor. Knollfordelinga viser at vi kan forvente noe mer knoller i fraksjonene under 75 g.

Matkvaliteten er lavere enn i fjor. Kvalitetsfeilene er flere typer skurv, misform, blåfarging og flassing.

Småpotet

Tabell 14. Avling, størrelsesfordeling og kvalitet i Småpotet.

Sort	Tot. avl. kg/daa	< 25 mm %	25-40 mm %	40-50 mm %	> 50 mm %	Salgbart %
Anouk 2025	2 718	15	67	17	0	86,0
Celandine 2023	3 257	12	75	13	1	90,3
2024	3 528	6	63	29	2	94,7
2025	3 669	11	84	4	1	99,5
Cerisa 2025	3092	3	63	31	2	97
Folva 2024	2 598	6	45	47	3	90,5
2025	3 931	4	48	43	5	80,0
Jacky 2025	3557	8	70	22	0	89
Paris 2025	5 495	7	78	16	0	95,0

Merk sorteringsgrensene.

Det er gravd 7 prøver på småpotetareal i 2025. Det er få prøver i sortene og få produsenter pr. område som gjør at resultatene er usikre. Det er bare Celandine og Folva som kan sammenliknes med tidligere år, og vi kan forvente høyere avling i begge sortene i år sammenlignet med i fjor. Knollfordelinga viser at det kan forventes en større andel knoller under 40 mm denne sesongen.

Den ytre matkvaliteten er høy i Celandine og Paris. Endringen i kvaliteten på Folva ser ut til å være lavere enn i 2024, men tallet er usikkert (kun 1 produsent).

AVLINGSPROGNOSE, TOTALT POTETKVANTUM

Tabell 15. Forventet mengde poteter i fylker og totalt. Totalt for alle sorter unntatt Mandel og småpotet.

Område	Avling pr daa > 40 mm	Areal, daa ¹	Kvantum, 1000 t
Trøndelag			
2002 - 2020	2 969	-	42,3
2021	3 147	13 739	43,2
2022	3 289	13 790	45,4
2023	3 139	13 487	42,3
2024	4 040	13 467	54,4
2025	1 507	13 106	19,8
Jæren			
2002 - 2020	3 762	-	31,0
2021	4 636	5 602	26,0
2022	4 846	6 042	29,3
2023	4 224	6 454	27,3
2024	4 694	6 323	29,7
2025	4 225	6 385	27,0
Hedmark			
2002 - 2020	2 944	-	143,0
Oppland			
2002 - 2020	3 237	-	39,6
Innlandet			
2021	3 410	56 935	194,1
2022	3 663	56 284	206,2
2023	3 500	59 958	209,9
2024	3 911	58 137	227,4
2025	3 239	60 265	195,2
Oslofjordomr.			
2002 - 2020	3 484	-	75,9
Akershus/Oslo			
2012-2018	3 056	-	18,5
2019			
2020			
Oslo/Viken/Vestfold/Telemark			
2021	3 193	28 068	89,6
2022	3 760	27 995	105,3
2023	3 333	28 524	95,1
2024	3 839	27 026	103,8
2025	3 620	27 370	99,1
Møre og Romsdal			
2018-2020	3 900	-	7,3
2021	3 373	1 788	6,0
2022	2 923	1 807	5,3
2023	3 188	1 784	5,7
2024	4 836	1 702	8,2
2025	966	1 556	1,5
Troms og Finnmark			
2006-2020	1 714	-	5,5
2021	2 190	2 531	5,5
2022	2 158	2 560	5,5
2023	2 662	2 719	7,2

2024	2 199	2 722	6,0
2025	1 580	2 821	4,5
Sum			
2002	3 061	<u>118 400</u> av totalt 151 200	362,4
2003	2 632	<u>118 200</u> av totalt 150 900	311,1
2004	3 484	<u>112 700</u> av totalt 143 600	392,6
2005	2 994	<u>110 800</u> av totalt 140 700	331,7
2006	3 127	<u>110 895</u> av totalt 136 446	346,7
2007	3 056	<u>112 943</u> av totalt 137 871	345,2
2008	3 353	<u>117 567</u> av totalt 143 175	394,2
2009	2 575	<u>117 645</u> av totalt 143 325	302,9
2010	2 902	<u>113 101</u> av totalt 137 650	328,2
2011	3 384	<u>108 622</u> av totalt 132 124	367,6
2012	2 940	<u>112 188</u> av totalt 128 923	329,8
2013	2 819	<u>110 486</u> av totalt 126 581	311,5
2014	3 438	<u>110 268</u> av totalt 126 071	379,1
2015	2 515	<u>108 342</u> av totalt 123 217	272,5
2016	3 723	<u>103 657</u> av totalt 118 238	385,9
2017	3 030	<u>105 367</u> av totalt 119 724	319,3
2018	3 306	<u>104 573</u> av totalt 116 546	345,7
2019	3 111	<u>106 040</u> av totalt 116 139	329,9
2020	3 571	<u>106 360</u> av totalt 116 850	379,8
2021	3 358	<u>108 663</u> av totalt 114 297	364,9
2022	3 626	<u>108 478</u> av totalt 114 333	393,3
2023	3 397	<u>112 926</u> av totalt 118 989	383,6
2024	3 996	<u>109 377</u> av totalt 115 052	437,1
2025	2 995	<u>111 503</u> av totalt 118 869	334,0

¹ Arealet er hentet fra SSB – produksjonstilskudd det foregående år.

Tabell 15 gir en pekepinn på hvor stort totalt kvantum poteter som er til rådighet i disse distriktene. På grunn av mangel på tilgjengelige arealoppgaver er fjorårets arealer (2024) benyttet. Beregningene forutsetter derfor et stabilt potetareal fra ett år til neste. Dermed kan de utregnede prognosetallene være usikre.

Totalt potetareal i 2024 var 118 869 daa, og dette var en økning på hele 3.817 daa sammenlignet med 2023. Det er i 2025 tatt prøver i områder som utgjør 111 503 daa av disse, og her forventer vi et salgbart (> 40 mm) potetkvantum på 334 tusen tonn.

Tabell 16. Forventet mengde, prosentvis sammenligning fra foregående år og fra gjennomsnittet av årene 2002-2023. Totalt for alle distrikter og sorter unntatt Mandel og småpotet.

År	Kvantum, 1000 t	% fra foregående år	% fra gjennomsnitt
2002	362,4	-	-
2003	311,1	- 14,2	-
2004	392,6	+ 26,2	+16,6
2005	331,7	- 15,5	- 6,6
2006	346,7	+ 4,5	- 0,8
2007	345,2	- 0,4	- 1,1
2008	394,2	+ 14,2	+13,2
2009	302,9	- 23,2	- 14,6
2010	328,2	+ 8,4	- 5,8
2011	367,6	+ 12,0	+ 6,2
2012	329,8	- 11,5	- 5,3
2013	311,5	- 5,5	- 10,1
2014	379,1	+ 21,7	+ 10,3
2015	272,5	- 28,1	- 21,3
2016	385,9	+ 41,6	+ 20,1
2017	319,3	- 17,3	- 7,2
2018	345,7	+ 8,3	+ 0,9
2019	329,9	- 4,6	- 3,7
2020	379,8	+ 15,1	+ 11,0
2021	364,9	- 3,9	+ 6,1
2022	393,3	+ 7,8	+ 14,0
2023	383,6	- 2,5	+ 10,4
2024	437,1	+ 14,0	+ 25,2
2025	334,0	- 23,6	- 5,3

Ut fra avlingsprognosa i tabellen over forventer vi 23,6 % lavere avling i år sammenlignet med i fjor.

Sammenlignet med gjennomsnittet for 2002-2024 forventer vi 5,3 % lavere avlingsmengde denne sesongen.

Alt ovenstående forutsetter at det er satt omtrent likt areal i 2025 som det ble i 2024.